

Strategies Translation of Shopping malls Chinese Names in Muang Bandon District, Surat Thani Province

Pichai Kaewbut

Faculty of Liberal Arts and Management Sciences

Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

Corresponding Author: Shi_yu16@hotmail.com

Received: November 23, 2023 **Revised:** December 18, 2023 **Accepted:** December 22, 2023

Abstract

This research aims to study the translation strategies used for Chinese shop names in Ban Don City, Surat Thani Province. Data were collected from 54 Chinese shop signs along six routes. The data collection involved field visits and photographic recordings conducted four times between February and April 2023. The results revealed four main translation strategies founded in the Chinese shop signs included: 1. transliteration-34 signs which were 1.1 transliteration from Teochew Chinese to Thai without semantic meaning; 1.2 transliteration from Teochew Chinese to Thai with semantic meaning; 1.3 transliteration from Teochew Chinese to Thai without semantic meaning, with added words; 1.4 transliteration from Teochew Chinese to Thai with semantic meaning, with added words; 1.5 transliteration from Hokkien Chinese to Thai without semantic meaning and 1.6 transliteration from Hokkien Chinese to Thai with semantic meaning; 2. meaning-based translation-3 signs; 3. mixed translation between interpretation and transliteration for 8 signs including 3.1 transliteration from Teochew Chinese to Thai with embedded meaning; 3.2 transliteration from Teochew Chinese to Thai with broader-to-narrower meaning and added words; 3.3 use of specific names from Chinese translated into Thai with embedded meaning or added words and 3.4 transliteration from Teochew Chinese to Thai with embedded meaning and added words and 4. creation of New Names – 9 signs including 4.1 creation of new names using Thai sounds; 4.2 creation of new names unrelated to the original meaning; 4.3 creation of new names with added words; 4.4 Creation of new names with related meanings and 4.5 Creation of new names using transliteration from Teochew Chinese. The primary translation strategies used by the shops align with the translation framework proposed by Kanokporn Numtong (2021) Additionally, the translation strategies in the Chinese shop signs reflect unique characteristics associated with cultural beliefs, references to literature, or notable individuals.

Keywords: Chinese-Thai Translation Strategies, Shopping Mall's Name, Chinese, Surat Thani

กลวิธีการแปลชื่อห้างร้านภาษาจีนในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พิชัย แก้วบุตร

คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

Corresponding Author: Shi_yu16@hotmail.com

ได้รับบทความ: 23 พฤศจิกายน 2566 ปรับปรุงแก้ไข: 18 ธันวาคม 2566 ตอรับตีพิมพ์: 22 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการแปลชื่อห้างร้านภาษาจีนในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเก็บข้อมูลจากป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน จำนวน 6 เส้นทาง รวมจำนวน 54 ป้าย เก็บข้อมูลโดยการลงพื้นที่บันทึกภาพจำนวน 4 ครั้ง ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2566 ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการแปลที่ปรากฏในป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีนเขตเมืองบ้านดอน มี 4 ประเภท ได้แก่ 1. การแปลทับศัพท์ (การแปลทับเสียง) จำนวน 34 ป้าย ประกอบด้วย 1.1 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต่จื๊วเป็นภาษาไทยแบบไม่สื่อความหมาย 1.2 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต่จื๊วเป็นภาษาไทยแบบสื่อความหมาย 1.3 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต่จื๊วเป็นภาษาไทยแบบไม่สื่อความหมายและเพิ่มคำ 1.4 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต่จื๊วเป็นภาษาไทยแบบสื่อความหมายและเพิ่มคำ 1.5 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนฮกเกี้ยนเป็นภาษาไทยแบบไม่สื่อความหมาย และ 1.6 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนฮกเกี้ยนเป็นภาษาไทยแบบสื่อความหมาย 2. การแปลความหมาย จำนวน 3 ป้าย 3. การแปลผสมระหว่างการแปลความหมายและการทับศัพท์ จำนวน 8 ป้าย ประกอบด้วย 3.1 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต่จื๊วเป็นภาษาไทยและให้ความหมายในคำ 3.2 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต่จื๊วเป็นภาษาไทยให้ความหมายกว้างไปแคบและเพิ่มคำ 3.3 การใช้ชื่อเฉพาะจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยให้ความหมายในคำหรือเพิ่มคำ และ 3.4 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต่จื๊วเป็นภาษาไทยให้ความหมายในคำและเติมคำ และ 4. การตั้งชื่อใหม่ จำนวน 9 ป้าย ประกอบด้วย 4.1 การตั้งชื่อใหม่โดยใช้เสียงจากภาษาไทย 4.2 การตั้งชื่อใหม่โดยไม่มี ความหมายเดิมเกี่ยวข้อง 4.3 การตั้งชื่อใหม่และเติมคำ 4.4 การตั้งชื่อใหม่โดยความหมายที่สัมพันธ์กัน และ 4.5 การตั้งชื่อใหม่โดยการถ่ายทอดเสียงคำจากภาษาจีนแต่จื๊ว กลวิธีการแปลหลักสอดคล้องกับแนวคิดการแปลของ กนกพร นุ่มทอง (2563) นอกจากนี้ กลวิธีการแปลในป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีนยังมีลักษณะเด่นที่สัมพันธ์กับภูมิหลังทางคติความเชื่อ ชื่อเฉพาะจากวรรณกรรมหรือบุคคลสำคัญ

คำสำคัญ: กลวิธีการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย, ชื่อห้างร้าน, ภาษาจีน, สุราษฎร์ธานี

บทนำ

การอพยพมาตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในประเทศไทยมีบันทึกในเอกสารไทยสมัยรัชกาลที่ 1-5 และบันทึกการเดินทางของชาวตะวันตกอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งชาวจีนที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยมีการกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศซึ่งจุดหมายสำคัญหนึ่งในการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ประกอบอาชีพและทำธุรกิจการค้าคือภาคใต้ของประเทศไทย (สกินเนอร์, จี. วิลเลียม, 2564, หน้า 313-317) ทั้งจังหวัดฝั่งอันดามันและจังหวัดฝั่งอ่าวไทยโดยนักวิชาการด้านชาวจีนโพ้นทะเลทั้งในและต่างประเทศนำเสนอข้อมูลเส้นทางการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนอพยพไว้อย่างหลากหลาย เช่น Pan (2008) เสนอข้อมูลการอพยพของชาวจีนแต้จิ๋ว ซึ่งเป็นชาวจีนกลุ่มหลักที่เข้ามาในประเทศไทยว่า โดยส่วนใหญ่จะตั้งถิ่นฐานในกรุงเทพฯ และภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยซึ่งพบข้อสังเกตจาก “สมาคมไผ่เล้งแห่งประเทศไทย” จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2522 โดยใช้ชื่อสถานที่ “ไผ่เล้ง 普宁” คือ ชื่อเมืองในมณฑลกว่างตง ซึ่งอยู่ด้านตะวันออกของสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นเมืองสำคัญเมืองหนึ่งที่ชาวจีนแต้จิ๋วอพยพมาตั้งถิ่นฐาน (Pan, 2008, pp. 61-65) นอกจากนี้ จากผลการศึกษาเรื่องศาสนากับสังคมชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยของ Zheng (2005) ที่ให้ทัศนะเกี่ยวกับการขับเคลื่อนศาสนาผ่านภาษาจีน ซึ่งใช้กลไกของสมาคมชาวจีนโพ้นทะเลต่างๆ ในการขับเคลื่อนตามวัตถุประสงค์การก่อตั้งสมาคม เช่น 1. ช่วยเหลือชาวจีนอพยพที่มีถิ่นฐานเกิดเดียวกัน 2. สร้างจิตวิญญาณความสามัคคีผ่านความเชื่อและความศรัทธา เช่น สมาคมชาวจีนไหหลำที่นับถือเจ้าแม่ทับทิมหรือองค์เทวสตรีเทียนโฮ้ว 3. การสนับสนุนสวัสดิการและการประกอบอาชีพ และ 4. จัดการเรียนการสอนภาษาจีน เป็นต้น (Zheng, 2005, pp. 31-36) ด้วยปัจจัยต่างๆ ข้างต้นส่งผลให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีชาวจีนโพ้นทะเลอพยพมาอาศัยและทำธุรกิจการค้าเป็นจำนวนมาก การสื่อสารด้วยอักษรและความจำเป็นในการใช้ภาษาจีนร่วมกับภาษาไทยหรือภาษาอื่นๆ ในป้ายชื่อห้างร้านจึงมีบทบาทความสำคัญในฐานะการให้ข้อมูลระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร นอกจากนี้ ในประเด็นความหลากหลายทางภาษาดังกล่าว อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ได้ให้ความเห็นต่อปรากฏการณ์ทางภาษานี้ว่าเป็นสภาวะพหุภาษา คือ พื้นที่ที่มีการใช้ภาษาหลากหลายอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างคนต่างเชื้อชาติต่างภาษา (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548, หน้า 94) ซึ่งสภาวะพหุภาษาดังกล่าวสามารถพบเห็นได้อย่างแพร่หลายบนป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีนในเขตบ้านดอน ซึ่งเป็นจุดภูมิศาสตร์สำคัญอันประกอบด้วย ท่าเรือ ปากแม่น้ำ และจุดพักสินค้าของเรือสินค้าก่อนออกสู่อ่าวไทย โดยป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีนในเขตบ้านดอนมีประเด็นการใช้ภาษาที่น่าสนใจคือ กลวิธีการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย ในประเด็นกลวิธีการแปลมีการศึกษาวิจัยค่อนข้างหลากหลายโดยมีการเก็บข้อมูลจากบทบรรยายใต้ภาพของซีรีส์ ชื่อภาพยนตร์ หนังสือ งานประพันธ์และงานวรรณกรรม เช่น การศึกษากลวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยในเรื่องร้านน้ำชา บทละครพูด 3 องค์ ของ วิไล ลิ้มถาวรนนท์, และดารณี มณีลาภ เสนอกลวิธีการแปลโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ 1. กลวิธีการแปลแบบตรงตัว คือ การถอดความหมายของภาษาต้นฉบับเป็นภาษาปลายทางแบบตัวต่อตัว การแปลตรงตัว การแปลตามตัวอักษร เป็นต้น เพื่อรักษาความหมายและคงความหมายที่สมบูรณ์ และ 2. กลวิธีการแปลแบบอิสระ คือ แนวทางการแปลที่อิงตามภาษาต้นฉบับเป็นหลักแต่อาจมีกลวิธีการแปลอื่นๆ เสริมหรือตัดเติมให้เกิดอารมณ์และความสมบูรณ์ของความหมายในภาษาปลายทางมากยิ่งขึ้น เช่น การเติมคำ การตัดคำ การใช้คำอธิบาย การแปลจากความหมายกว้างเป็นความหมายแคบ เป็นต้น (วิไล ลิ้มถาวรนนท์, และดารณี มณีลาภ, 2565, หน้า 227-230) นอกจากนี้

ยังมีนักวิชาการที่ให้ความเห็นสอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดกลวิธีการแปลของ กนกพร นุ่มทอง ได้กล่าวถึงแนวทางการแปลชื่อเฉพาะ ดังนี้ 1. การแปลทับศัพท์ (การแปลทับเสียง) 2. การแปลความหมาย 3. การแปลผสมระหว่างการแปลความหมายและการทับศัพท์และ 4. การตั้งชื่อใหม่ (กนกพร นุ่มทอง, 2563, หน้า 34-36)

ภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์บนป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีนมีการศึกษาในลักษณะเดียวกันในพื้นที่ต่างๆ เช่น การศึกษากลวิธีการแปลชื่อร้านค้าภาษาจีนเป็นภาษาไทยในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ของ ชานนท์ เชาวจิรพันธุ์, และนพพร ปัจจัยคุณธรรม (2562, หน้า 60-61) ป้ายและชื่อธุรกิจการค้าในท่าอากาศยานนานาชาติสุราษฎร์ธานี ของพิชัย แก้วบุตร, และนพพรพรณ เมืองแก้ว (2563, หน้า 234) การศึกษากลวิธีการแปลชื่อธุรกิจร้านค้าในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ของ กรวรรณ พรหมแย้ม (2565, หน้า 222) ที่ชี้ให้เห็นว่า ป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีนที่ปรากฏอย่างแพร่หลายสิ่งที่แฝงอยู่ในป้ายไม่ได้เป็นเพียงการให้ข้อมูลนามาธุรกิจหรือการโฆษณาเท่านั้น หากแต่เป็นเครื่องบันทึกวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนหลากหลายด้าน จากการสำรวจข้อมูลขั้นต้นพบว่า สิ่งที่แฝงอยู่ในป้ายเป็นเครื่องบันทึกวัฒนธรรมต่างๆ เช่น ชาติพันธุ์ ต้นทางการอพยพ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ วิวัฒนาการการตั้งถิ่นฐาน ปรัชญา คติความเชื่อ วิธีการดำรงชีวิต การใช้ชื่อและแซ่สกุล เป็นต้น ซึ่งในประเด็นการใช้ชื่อและแซ่สกุลภาษาจีนมาตั้งเป็นชื่อป้ายห้างร้านนั้น มีการศึกษาของ เมณช สอดส่องกฤษ (2555, หน้า 70-74) ที่สำรวจและศึกษาวิเคราะห์ชื่อร้านค้าภาษาจีนของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า กลวิธีหนึ่งในการตั้งชื่อห้างร้านคือการใช้ชื่อและแซ่สกุลมาจัดตั้งเป็นชื่อห้างร้าน จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า ป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีนมีภูมิหลังที่มีอาจนำเสนอได้โดยตรงในอักษรที่ปรากฏบนป้าย แต่จำเป็นต้องสืบค้นศึกษาและตีความให้ลึกซึ้งจึงจะสามารถวิเคราะห์ภูมิหลังเหล่านี้ได้ การศึกษาครั้งนี้จะดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามกลุ่มภาษาจีนถิ่นแยกตามกลุ่มภาษาพูด ซึ่งการศึกษากลวิธีการแปลชื่อห้างร้านภาษาจีนในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ที่มีกลุ่มชาวจีนโพ้นทะเลอาศัยรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อนและหนาแน่นที่สุดเขตหนึ่ง จากปัจจัยยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่บริเวณอ่าวบ้านดอน มีการอพยพและตั้งถิ่นฐานของชาวจีนโพ้นทะเลมาช้านานดังที่กล่าวแล้วข้างต้น นอกจากนี้ ยังพบเห็นได้จากชื่อห้างร้านภาษาจีนจำนวนมากในเขตบริเวณดังกล่าว สามารถสะท้อนปัจจัยภูมิหลัง ภาษา การถ่ายทอดเสียง คติความเชื่อ การแปลชื่อเฉพาะ ฯลฯ ของกลุ่มชาวจีนโพ้นทะเลหรือชาวไทยเชื้อสายจีนในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีปรากฏอยู่ผ่านกลวิธีการแปลในห้วงเวลาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ถึงปัจจุบันในทางหนึ่งได้ อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการใช้กลวิธีการแปลชื่อเฉพาะร่วมกับการแปลอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีการแปลชื่อห้างร้านภาษาจีนในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กรอบแนวคิดทฤษฎี

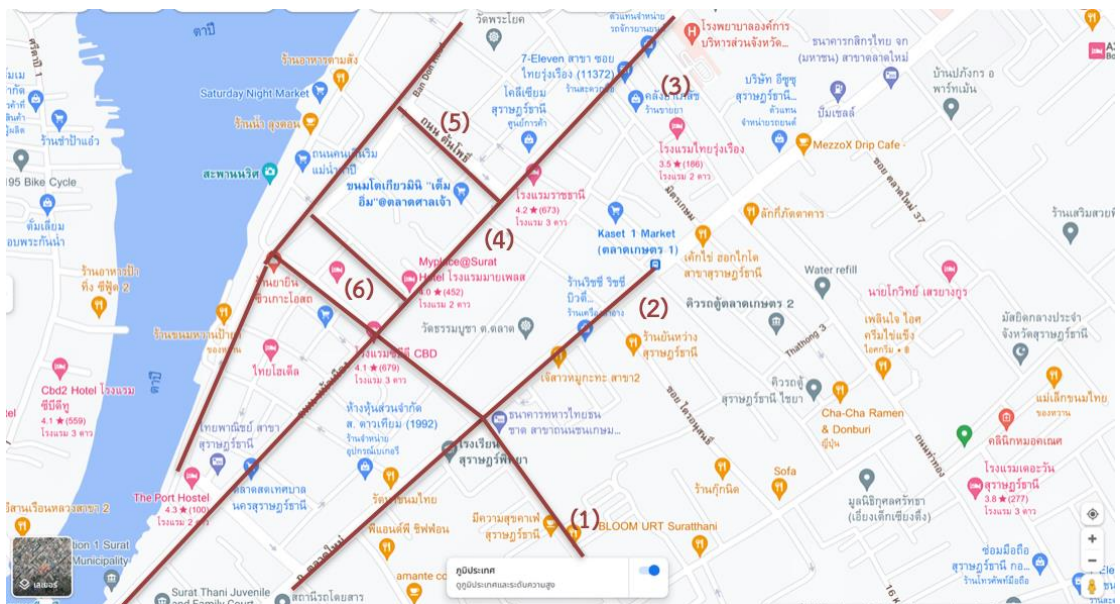
กรอบแนวคิดในงานวิจัยนี้ใช้วิธีการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยของ กนกพร นุ่มทอง (2563, หน้า 34-36) ประกอบด้วย การแปล 4 ประเภท คือ 1. การแปลทับศัพท์ (การแปลทับเสียง) เป็นวิธีการแปลทับศัพท์โดยใช้ตัวอักษรจีนที่มีเสียงใกล้เคียงกับคำในภาษาต่างประเทศมาใช้แทนเสียงคำนั้นๆ โดยมีเสียงไพเราะ พ้องกันกับภาษาที่แปลหรืออาจเป็นอักษรจีนที่สื่อความหมายเป็นมงคล 2. การแปล

ความหมาย คือ การแปลความหมายโดยองค์รวม 3. การแปลผสมระหว่างการแปลความหมายและการทับศัพท์ คือ การแปลทับศัพท์และการแปลความหมายมาผสมกัน และ 4. การตั้งชื่อใหม่ คือ การตั้งชื่อใหม่โดยให้มีความสัมพันธ์กับลักษณะเด่นหรือลักษณะพิเศษของชื่อเฉพาะนั้นๆ การศึกษาวิจัยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดการแปลทั้ง 4 ประเภท เป็นหลักในการจำแนกประเภทข้อมูลต่างๆ โดยจำเพาะเจาะจงศึกษาวิเคราะห์ชื่อห้างร้านภาษาจีนในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามเส้นทางในขอบเขตการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ทบทวนวรรณกรรม การศึกษางานวิจัย หนังสือ เอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการแปลภาษาไทย-จีน หรือทฤษฎีการแปลที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลการอพยพและวิวัฒนาการการตั้งถิ่นฐานของชาตินัพันธ์และชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทย เป็นต้น

2. วางแผนงานวิจัยและการกำหนดขอบเขตการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทย ที่ปรากฏในเขตบริเวณชุมชนตลาดบ้านดอน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทยมากที่สุดบริเวณหนึ่ง ประกอบด้วย 1) ถนนชนเกษม 2) ถนนตลาดใหม่ 3) ถนนหน้าเมือง 4) ถนนตันโพธิ์ 5) ถนนตลาดล่าง และ 6) ถนนเชื่อมระหว่างถนนตลาดล่างและถนนหน้าเมือง

ภาพ 1 ขอบเขตการวิจัย

(ที่มา: Google Maps, 2024; ผู้วิจัย, 2566)

3. ลงพื้นที่เก็บข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2566 ตามเส้นทางของขอบเขตการวิจัย โดยการจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง การบันทึกภาพป้ายชื่อร้าน

4. สังเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่ภาพป้ายชื่อห้างร้านต่างๆ ตามกรอบแนวคิดการแปลของ กนกพร นุ่มทอง (2563)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการศึกษากลวิธีในการแปลภาษาจีนในป้ายห้างร้านเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบพรรณนา

ข้อตกลงเบื้องต้นในงานวิจัยนี้ 1. ภาษาถิ่น คือ ภาษาเฉพาะของท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งที่มีรูปแบบเฉพาะตัวทั้งถ้อยคำและสำเนียง (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 869) ภาษาจีนถิ่นแยกตามกลุ่มภาษาพูด คือ ภาษาจีนแต้จิ๋ว ภาษาจีนกวางตุ้ง ภาษาจีนไหหลำ ภาษาจีนฮกเกี้ยน และภาษาจีนแคะ (ภาษาจีนฮากกา) (สกินเนอร์, จี. วิลเลียม, 2564, หน้า 67) ภาษาจีน หมายถึง ภาษาจีนกลาง 2. ข้อความในป้ายชื่อธุรกิจการค้าเป็นการถอดคำจากรูปแบบป้ายที่เก็บข้อมูลได้ในพื้นที่ตามขอบเขตการวิจัย 3. การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนกลางอิงตามตามเกณฑ์การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักษรวิธีไทย โดยสำนักนายกรัฐมนตรี ปี พ.ศ. 2540 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2543) 4. การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนถิ่นอิงตามการถ่ายทอดเสียงจากฐานข้อมูลพจนานุกรมการออกเสียงภาษาจีนถิ่นออนไลน์ (voicedic) จากเว็บไซต์ <http://zh.voicedic.com/> 5. การใช้ชื่อเมืองในงานวิจัยนี้อิงตามตามประกาศราชบัณฑิตยสถาน เรื่อง กำหนดชื่อประเทศ ดินแดน เขตการปกครอง และเมืองหลวง ปี พ.ศ. 2564 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2566) 6. การให้ความหมายในคำภาษาไทยอิงตามตาม พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2554 7. การให้ความหมายภาษาไทยในคำภาษาจีน อิงตามตามพจนานุกรมจีน-ไทย (ฉบับพิมพ์หนังสือด้วย) ของ เจริญชัย เอี่ยมวรเมธ (2553) และ 8. อักษรจีนในป้ายและชื่อห้างร้านอิงตามรูปแบบอักษรจีนที่เก็บข้อมูลได้ กล่าวคือ หลักการอ่านอักษรจีนแบบดั้งเดิมจากขวามาซ้าย ซึ่งมีบางป้ายที่มีหลักการอ่านแบบปัจจุบันคือ จากซ้ายมาขวาและข้อมูลภาษาจีนในการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมอิงตามแบบอักษรจีนที่สืบค้นได้ โดยใช้ทั้งรูปแบบอักษรจีนตัวเต็มและอักษรจีนตัวย่อ

ผลการวิจัย

จากการเก็บข้อมูลตามขอบเขตการวิจัยสามารถเก็บข้อมูลป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทย ที่ปรากฏในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมจำนวน 54 ป้าย สามารถจำแนกประเภทกลวิธีการแปลตามกรอบแนวคิดในงานวิจัยได้ 4 ประเภท ได้แก่ 1. การแปลทับศัพท์ (การแปลทับเสียง) จำนวน 34 ป้าย 2. การแปลความหมาย จำนวน 3 ป้าย 3. การแปลผสมระหว่างการแปลความหมาย และการทับศัพท์ จำนวน 8 ป้าย และ 4. การตั้งชื่อใหม่ จำนวน 9 ป้าย ซึ่งกลวิธีการแปลในประเภทต่างๆ สามารถจำแนกโดยละเอียดได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผลกลวิธีการแปลป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทย ที่ปรากฏในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเภทที่ 1 การแปลทับศัพท์ (การแปลทับเสียง) รวม 34 ป้าย

1.1 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยแบบไม่สื่อความหมาย	จิงแซต้ง 堂生真	ยงอันต้ง 堂安永	ยงอันต้ง 2 堂安永	เต็กอันต้ง 堂安德	เพ่งอันต้ง 堂安平
รวม 25 ป้าย	ยงแซต้ง 堂生永	เกียหววน 源嘉侯	เอ็กเซ้ง 成億呂	หน่าฮั่ว 華南	ย่งเหลียง 良永

ตาราง 1 แสดงผลกลวิธีการแปลป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทย ที่ปรากฏในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ต่อ)

ประเภทที่ 1 การแปลทับศัพท์ (การแปลทับเสียง) รวม 34 ป้าย

	เฮงไถ่หลี่ 利泰王	เล่ากวงเฮง 興光劉	บุนชัย 財文李	อึ้งกิมฮวด 發錦黃	เลี่ยนไถ่ 泰聯
	ลี้มเจงฮวด 發增林	ซ่วนเฮง 興傳	ตั้งฉั่งฮวด 發田陳	ฉั่วคี่เซ้ง 成啟蔡	ฉั่วคี่ฮวด 發啟蔡
	กิมฮองหลี่ 利豐金	* แท้ยูเล้ง Tae Yoo Seng 盛裕鄭	* ลี้มเอี่ยมฮง Lim lam Hong 豐炎林	* ยงเฮงฮวด Yong Heng Huat 發興永	
	ยิ่นเต็กเฮง Jin Teck Heng 興德仁許				
1.2 การถ่ายทอดเสียง จากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทย แบบสื่อความหมาย รวม 2 ป้าย	นำแสงชัย 財成南		เลียงฟ้าใหม่ 華聯劉		
1.3 การถ่ายทอดเสียงจาก ภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทย แบบไม่สื่อความหมายและเพิ่มคำ รวม 4 ป้าย	ย่งสิกพานิช 實永		* ย่งสิก (ร้านเก่า) Yong Sik 實永	กุนกี้พานิช 記均蔡	ห้วงทองจิ้นล้ง 隆協謝
1.4 การถ่ายทอดเสียง จากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทย แบบสื่อความหมายและเพิ่มคำ รวม 1 ป้าย	เหรียญชัยพานิช 財聯劉				
1.5 การถ่ายทอดเสียง จากภาษาจีนฮกเกี้ยนเป็น ภาษาไทยแบบไม่สื่อความหมาย รวม 1 ป้าย	* ห้างหุ้นส่วนจำกัด บันฮินหลง 隆興萬兩合公司 Ban Hin Leong Ltd., Part.				
1.6 การถ่ายทอดเสียงจาก ภาษาจีนฮกเกี้ยนเป็นภาษาไทย แบบสื่อความหมาย รวม 1 ป้าย	* เจริญภักดิ์ 興泰陳 Tan Thai Heng				

ตาราง 1 แสดงผลกลวิธีการแปลป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทย ที่ปรากฏในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ต่อ)

ประเภทที่ 2 การแปลความหมาย รวม 3 ป้าย	เทพทวี 發鬆張	ยิ่งเจริญ 發再	อ.กิจเจริญ 發成黃
ประเภทที่ 3 การแปลผสมระหว่างการแปลความหมายและการทับศัพท์ รวม 8 ป้าย			
3.1 การถ่ายทอดเสียงจาก ภาษาจีนแต่จื๊วเป็นภาษาไทยและ ให้ความหมายในคำ รวม 2 ป้าย	ฮั่วอะสโตร 店商合和	เอ็ดเอ็ดสโตร 壹壹	
3.2 การถ่ายทอดเสียง จากภาษาจีนแต่จื๊วเป็นภาษาไทย ให้ความหมายกว้างไปแคบ และเพิ่มคำ รวม 2 ป้าย	ร้านบ้านดอนตั้งกิมแซ 業農業商生金陳	ดีเลิศกาแฟผง 冠南咖啡粉	
3.3 การใช้ชื่อเฉพาะจากภาษาจีน เป็นภาษาไทย ให้ความหมายใน คำหรือเพิ่มคำ รวม 3 ป้าย	สำนักงานทันตแพทย์ สุรพล 士學科牙南楚傅	ห้างทอง ชัยสุวรรณ 炳昌金行	ห้างทองชัยสุวรรณ 5 炳昌大金行 第五分行
3.4 การถ่ายทอดเสียงจาก ภาษาจีนแต่จื๊วเป็นภาษาไทย ให้ความหมายในคำและเติมคำ รวม 1 ป้าย		อู่เรือจีนเฮงบ้านดอน 廠船興振	
ประเภทที่ 4 การตั้งชื่อใหม่ รวม 9 ป้าย			
4.1 การตั้งชื่อใหม่โดยใช้เสียงจาก ภาษาไทย รวม 1 ป้าย		* โรงแรมตาปี 大地 Tapee Hotel	
4.2 การตั้งชื่อใหม่โดยไม่มี ความหมายเดิมเกี่ยวข้อง รวม 3 ป้าย	ชนาภันท์ 利和倪	แสงทอง 發偉黃	โรงแรมซีบีดี 中華大酒店 Central Business District Hotel
4.3 การตั้งชื่อใหม่และเติมคำ รวม 2 ป้าย	สีสวยพานิช 盈利	ธานินทร์การแว่น 鄧創新	
4.4 การตั้งชื่อใหม่โดยความหมาย ที่สัมพันธ์กัน รวม 1 ป้าย		เกี้ยวปลา 香海顏	

ตาราง 1 แสดงผลกลวิธีการแปลงป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทย ที่ปรากฏในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ต่อ)

ประเภทที่ 4 การตั้งชื่อใหม่ รวม 9 ป้าย		
4.5 การตั้งชื่อใหม่โดยการถ่ายถอดเสียงคำจากภาษาจีนแต้จิ๋ว รวม 2 ป้าย	สามชัย 發財張	ชัยวัฒน์ 發財陳
* หมายเหตุ 1. การถ่ายถอดเสียงเป็นภาษาอังกฤษที่พบในตัวอย่างเป็นการถ่ายถอดข้อมูลตามป้ายต้นฉบับ 2. การถ่ายถอดเสียงจากภาษาจีนถิ่นสำเนียงต่างๆ เช่น ภาษาจีนแต้จิ๋ว ภาษาจีนฮกเกี้ยน ที่ระบุในการจัดประเภทข้างต้น เป็นการตั้งชื่อสังเกตเบื้องต้นจากการศึกษาการถ่ายถอดเสียงภาษาจีนถิ่น ซึ่งอิงตามการถ่ายถอดเสียงจากฐานข้อมูลพจนานุกรมการออกเสียงภาษาจีนถิ่นออนไลน์ (voicedic) จากเว็บไซต์ http://zh.voicedic.com/ ทั้งนี้การศึกษาต่อยอดด้านสัทศาสตร์โบราณจีนหรือการศึกษาภาษาสำเนียงถิ่นอาจพบข้อค้นพบประเด็นอื่นๆ นอกเหนือจากที่ผู้วิจัยศึกษาข้างต้น		

จากตารางข้างต้นผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามกรอบแนวคิดเพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแปลงชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทย ที่ปรากฏในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

ประเภทที่ 1 การแปลทับศัพท์ (การแปลทับเสียง) รวม 34 ป้าย ดังตาราง 1 ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทย ที่ปรากฏในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นป้ายที่จัดทำตั้งต้นจากภาษาจีนเป็นส่วนใหญ่โดยพบกลวิธีการแปลทับศัพท์ (การแปลทับเสียง) มากที่สุด ซึ่งเป็นสถิติอันดับหนึ่งที่พบในกลวิธีการแปล โดยเมื่อวิเคราะห์ผล พบว่า มีกลวิธีการแปลทับศัพท์ (การแปลทับเสียง) ในลักษณะของการถ่ายถอดเสียงจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งเมื่อถ่ายถอดเสียงแล้ว คำเหล่านั้นมีทั้งสื่อความหมายและไม่สื่อความหมายในภาษาปลายทางและพบการเติมคำเพื่อให้เกิดความหมายของป้ายที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นหรือตัดคำบางคำในอักษรจีนบนป้ายออกซึ่งส่วนใหญ่เป็นการตัดแซ่สกุลในคำจีนและแปลทับศัพท์ในภาษาไทยเพียงชื่อเท่านั้น เช่น 財 [cai⁵] 文 [bhung⁵] 李 [li²] ตัดแซ่สกุล 李 [li²] ออกคงไว้เพียงการแปลชื่อเป็น “บันชัย” ซึ่งจะได้นำเสนอผลการวิจัยที่มีลักษณะเด่นในประเภทการแปลทับศัพท์ (การแปลทับเสียง) ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

แต๋ยู่เส้ง 盛裕鄭 Tae Yoo Seng

ใช้ภาษาจีนตัวเต็มและเป็นการอ่านรูปแบบดั้งเดิม คือ จากขวามาซ้าย

รูปแบบอักษรจีนปัจจุบัน คือ 鄭裕盛 (盛裕鄭)

การถ่ายถอดเสียงจากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยแบบไม่สื่อความหมายเป็นกลวิธีการแปลที่แพร่หลายและมีมากที่สุดป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทย โดยส่วนใหญ่เป็นชื่อ-สกุลของเจ้าของกิจการจากตัวอย่างนี้เป็นการตั้งชื่อด้วยชื่อ-สกุลจากภาษาจีน คือ 鄭 [dén⁷] 裕 [ru⁶] 盛 [səng⁶]

ตัวอย่างที่ 2

จิงแซตั้ง 堂生真

ใช้ภาษาจีนตัวเต็มซึ่งมีลักษณะเดียวกับอักษรจีนตัวย่อและเป็นการอ่านรูปแบบดั้งเดิม คือ
จากขวามาซ้าย

รูปแบบอักษรจีนปัจจุบัน คือ 真生堂 (堂生真) โดยอ่านจากซ้ายไปขวา

ชื่อเฉพาะในตัวอย่างที่ 2 จิงแซ 真 [zing¹] 生 [sên¹] จากการศึกษาเบื้องต้น ตั้งข้อสังเกตว่าเป็นชื่อเฉพาะของตัวละครจากวรรณกรรม 《聊斋志异》(เหลียวฉีจี้) ชื่อภาษาไทยคือ “เรื่องประหลาดจากห้องหนังสือ” เขียนโดย 蒲松龄 (ผู้ซ่งหลิง) สมัยราชวงศ์ชิงเป็นนวนิยายเรื่องสั้นรวม 491 เรื่องเกี่ยวกับวิญญาณ ปิศาจหรือเรื่องอัศจรรย์ต่างๆ ที่รู้จักอย่างแพร่หลาย โดยเป็นเรื่องสั้นตอนหนึ่งที่มีชื่อว่า 《真生》(เจินเซิง) เรื่องย่อตอนหนึ่งคือ เจินเซิงเดิมเป็นปิศาจจิ้งจอกที่มีก้อนหินวิเศษ ซึ่งสามารถเสกหินเป็นก้อนเงินหรือก้อนทองได้ และเจินเซิงได้ร่ายเวทมนตร์เพื่อเสกหินเป็นเงินร้อยตำลึงให้กับเพื่อนผู้ซื่อสัตย์และมอบหินวิเศษก้อนนี้ให้แก่เขาเก็บรักษาและไม่เคยบอกวิธีการร่ายเวทมนตร์นี้แก่เพื่อนเขาเลยกระทั่งวันปลายของชีวิตเพื่อนของเขา เจินเซิงเห็นถึงความซื่อสัตย์และความดีของเพื่อนตนที่กระทำมาตลอดชีวิต จึงได้บอกการร่ายเวทมนตร์ในที่สุด เปรียบดังเรื่องที่เกิดขึ้นในภายหลังกับผู้ที่ถือสำรับยาถอนพิษที่ไม่เคยเปิดเผยส่วนประกอบของยากระทั่งตนโดนพิษเอง ความว่า

“长山有一个人，专卖能解砒霜的药，即使是已经喝了砒霜、.....只要服下他的解药，没有活不过来的，但他秘藏药方，从来不传给别人。一天，这人受到株连被捕入狱。他的妻弟到狱中送饭，悄悄地在饭里放了砒霜。.....快到城里去找薜荔磨成粉末，还有一盏清水.....从此以后，他的解毒秘方也就传开了。这个故事和狐仙秘藏他的点金石是一样的”。(Pu, 1992, p.672)

ณ เขาฉางซาน มีบุรุษคนหนึ่งผู้ถือสำรับยาถอนพิษจากสารหนูที่มีพิษร้ายแรง แต่สำรับยาของเขาสามารถช่วยชีวิตได้แม้ผู้นั้นได้รับพิษรุนแรงใกล้ตาย แต่ทว่าสำรับยานี้เป็นความลับไม่เคยมีใครทราบและไม่เคยเปิดเผยที่ใดมาก่อน ครั้งหนึ่งบุรุษผู้นี้ต้องโทษจำคุก ภรรยาของเขาได้นำอาหารมาส่งในคุกโดยในอาหารแฝงด้วยพิษจากสารหนูผสมอยู่ หลังจากกินเขาไปพิษก็กำเริบ บุรุษผู้ถือความลับของสำรับยาลังให้ภรรยาของตนเข้าเมืองเพื่อหาผล 薜荔 (ปี่ลี่) (มีลักษณะผลกลมขนาดเท่าฝ่ามือ กลางผลภายในมีเม็ดเล็กๆ คล้าย 爰玉 (ไ้อ้ว) หรือไ้อ้ว ที่นำมาใช้ทำวุ้นจากเมือกธรรมชาติ มีฤทธิ์เย็น เป็นของหวานขึ้นชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีนในแถบจังหวัดภูเก็ต กระบี่ ตรัง) มาบดเป็นผงผสมน้ำแก้พิษ จากนั้นสำรับยาแก้พิษนี้ก็ถูกเปิดเผย เหมือนกับเรื่องของจิงจอกกับหินเสกทองวิเศษเรื่องนั้น

นอกจากนี้ กลวิธีการถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต่จื๊วเป็นภาษาไทยแบบไม่สื่อความหมายจากป้ายดังกล่าวมีการใช้อักษรจีน 堂 [deng²] หมายถึง “ชื่อยี่ห้อร้านค้า ร้านขายยา” (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2553, หน้า 1064) ซึ่งเป็นความนิยมการตั้งชื่อยี่ห้อร้านยาตั้งแต่สมัยราชวงศ์ชิงเรื่อยมา ดังนั้นร้านยาที่มีชาวจีนโพ้นทะเลเป็นเจ้าของกิจการนั้นจะตามด้วยอักษรจีน 堂 ทั้งสิ้น และจากการศึกษาพบว่า มีป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน “...ตั้ง” มากถึง 6 ป้าย ซึ่งเป็นที่สังเกตได้โดยง่ายว่า ร้านเหล่านี้เดิมเป็นร้านขายยาถึงแม้ปัจจุบันจะมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นห้างร้านอื่นๆ เช่น ร้านขายของชำ ร้านขายวัสดุก่อสร้าง แต่ยังคงใช้ชื่อที่เคยใช้มาแต่เดิมอยู่

ตัวอย่างที่ 3

เจริญภรณ์ 興泰陳 Tan Thai Heng

ใช้ภาษาจีนตัวเต็มและเป็นการอ่านรูปแบบดั้งเดิม คือ จากขวามาซ้าย
รูปแบบอักษรจีนปัจจุบัน คือ 陈泰兴 (興泰陳) โดยอ่านจากซ้ายไปขวา

ตัวอย่างที่ 3 เป็นการถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนฮกเกี้ยนเป็นภาษาไทยแบบสื่อความหมาย โดยสามารถจำแนกภาษาถิ่นจีนได้จากการออกเสียงของคำว่า 陳 ที่ออกเสียง [dan²] ในภาษาจีนฮกเกี้ยน และ [dang⁵] ในภาษาจีนแต้จิ๋ว จึงทำให้ทราบถึงกลุ่มชาติพันธุ์ชาวจีนที่เป็นเจ้าของธุรกิจของห้างร้านดังกล่าวซึ่งจากการศึกษาพบว่า ชาวจีนโพ้นทะเลกลุ่มหลักที่พบจากการตั้งชื่อป้ายห้างร้านในเขตบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นชาวจีนแต้จิ๋วเป็นกลุ่มหลักและมีชาวจีนฮกเกี้ยนเป็นกลุ่มรอง นอกจากนี้ กลวิธีการแปลที่พบคือ การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนฮกเกี้ยนเป็นภาษาไทยแบบสื่อความหมายที่เลือกคำว่า 興 [hing¹] ที่หมายถึง “เจริญ รุ่งเรือง เฟื่อง แพร่หลาย เป็นที่นิยม” (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2553, หน้า 1238) มาแปลและเพิ่มคำ “ภรณ์” ที่สื่อความหมายถึง “สิ่งของ เครื่องใช้” (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 866) มาประกอบเพื่อให้มีความหมายที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ประเภทที่ 2 การแปลความหมาย รวม 3 ป้าย พบกลวิธีการแปล การแปลความหมายโดยองค์รวม และการแปลความหมายแบบตรงตัว โดยมีลักษณะเด่น ดังนี้

ตัวอย่างที่ 4

เทพทวี 發鬆張

ใช้ภาษาจีนตัวเต็มและเป็นการอ่านรูปแบบดั้งเดิม คือ จากขวามาซ้าย
รูปแบบอักษรจีนปัจจุบัน คือ 张松发 (發鬆張) โดยอ่านจากซ้ายไปขวา

การแปลความหมายในตัวอย่างที่ 4 เป็นการแปลโดยองค์รวมจากชื่อ-สกุลของเจ้าของกิจการเป็นภาษาไทย ซึ่งเลือกแปลเฉพาะชื่อคือ 鬆 [song⁵] หมายถึง “ต้นสน” (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2553, หน้า 1039) 發 [huêg⁴] หมายถึง “เจริญ เฟื่อง ร่ำรวย” (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2553, หน้า 274) โดยในอักษรจีน 鬆 แปลเป็นภาษาไทยตรงกับคำว่า “เทพ” ซึ่งมีภูมิหลังทางความเชื่อในศาสนาเต๋าว่า ต้นสน 鬆樹 เป็นต้นไม้เทพมีอายุยืนยาวเป็นนิรันดร์กาล ดังเรื่องราวการสำเร็จเขียนของ 侯道華 (โหวเต้าหฺวา) สมัยราชวงศ์ถัง ในบันทึกสามถ้ำแห่งเหล้าเซียน 《三洞群仙錄》(ซานต้งฉวนเซียนลู่) และในคัมภีร์ยุคสมัยเหล้าเซียนเต๋า 《歷世真仙體道通鑒》(ลี่ชีเจินเซียนถี้เต้าตงผิง) หรือเรียกชื่อย่อว่าคัมภีร์เซียน 《仙鑒》(เซียนเจี้ยน) เรื่องเต้าหฺวาขึ้นต้นสน 《道華登鬆》(เต้าหฺวาเต็งซง) ดังความตอนหนึ่งว่า

“人言見觀前鬆上有雲鶴盤旋，蕭笙響亮。道華忽飛在鬆頂坐，久之，眾甚驚忙，永樂縣官道俗，奔馳瞻禮。其責辱道華縣官扣磕流血，道華揮手以謝。道華雲：我受玉皇詔，授仙臺郎，知上清宮善信院，今去矣”。(Jia, & Bai, 2020, p. 275)

คนทั้งหลายเห็นยอดต้นสนมีเมฆและนกกระเรียนบินลอยวนไปมา และได้ยินเสียงขลุ่ยดังกังวานไปทั่วบริเวณ โหวเต้าหฺวาเหาะลอยไปบนปลายยอดต้นสน คนทั้งหลายตกใจและแสดงความเคารพ บ้างคำนับ บ้างกราบไหว้ โหวเต้าหฺวาโบกมือตอบรับแสดงความขอบคุณและกล่าวว่า “ได้รับบัญชาจากจักรพรรดิหยก สำเร็จเป็นเซียนต้องไปวันนี้”

จากข้อความข้างต้นจะเห็นว่า ในความเชื่อของศาสนาเต๋าที่มีต่อ “ต้นสน” เปรียบเสมือนเป็น ต้นไม้เทพที่สามารถสื่อสารได้ระหว่างฟ้าและดินกล่าวคือสวรรค์และโลกมนุษย์ เป็นต้นไม้สำคัญที่จะส่งผลให้ผู้บำเพ็ญพรตสำเร็จเป็นเซียนได้ ซึ่งกลวิธีการแปล 鬆 เป็น “เทพ” (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 580) จึงมาจากนัยของต้นไม้เทพและ 發 เป็นการแปลความหมายที่สอดคล้องกับคำว่า “ทวี” หมายถึง เพิ่มขึ้น มากขึ้น (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 547) กล่าวโดยสรุป คือ “เทพทวี” เป็นการแปลความหมายจากตัวอักษรจีน 鬆 ที่มีนัยจากความเชื่อในศาสนาเต๋าที่เชื่อว่า เป็นต้นไม้เทพและคำว่าทวีเป็นคำไทยที่แปลให้สอดคล้องกับคำจีน 發 ที่หมายถึง เจริญ เฟื่อง ร่ำรวย

ตัวอย่างที่ 5

อ.กิจเจริญ 發成黃

ใช้ภาษาจีนตัวเต็มและเป็นการอ่านรูปแบบดั้งเดิมคือจากขวามาซ้าย
รูปแบบอักษรจีนปัจจุบัน คือ 黃成發 (發成黃) โดยอ่านจากซ้ายไปขวา

กลวิธีการแปลความหมายจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยตรงตัวด้วยความหมายคือ 成 [sɛŋ⁵] ที่มีความหมายมาจากสำนวนจีน 成家立業 (เฉิงจียาลี่เย่) หมายถึง “ตั้งตัว” (เอียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ, 2553, หน้า 132) โดยสะท้อนว่า การตั้งตัวเป็น “กิจ” สำคัญของผู้ประกอบการเมื่อมีครอบครัวสำเร็จแล้ว ต้องตั้งตัวเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัวของตน ซึ่ง “ความสำเร็จ” ดังกล่าวเป็นความหมายหลักของคำว่า 成 (เอียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ, 2553, หน้า 131) และทั้งสองคำมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และ 發 [huə⁴] หมายถึง “เจริญ เฟื่อง ร่ำรวย” (เอียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ, 2553, หน้า 274) โดยในกลวิธีการแปลในตัวอย่างนี้พบว่า มีลักษณะพิเศษเพิ่มเติมคือมีการย่อคำ “อ.” ซึ่งมาจากการออกเสียงแซ่สกุลในภาษาจีนแต้จิ๋วที่ออกเสียง 黃 [ŋu⁵] หรือ แซ่อึ้ง

ประเภทที่ 3 การแปลผสมระหว่างการแปลความหมายและการทับศัพท์ รวม 8 ป้าย ดังรายละเอียดในตาราง 1 พบว่า มีลักษณะเด่นของกลวิธีการแปล ดังนี้

ตัวอย่างที่ 6

ฮั่วสะสโตร 店商合和

ใช้ภาษาจีนตัวเต็มซึ่งมีลักษณะเดียวกับอักษรจีนตัวย่อและเป็นการอ่านรูปแบบดั้งเดิม คือ จากขวามาซ้ายรูปแบบอักษรจีนปัจจุบัน คือ 和合商店 (店商合和) โดยอ่านจากซ้ายไปขวา

ตัวอย่างที่ 6 ใช้กลวิธีการแปลโดยการถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยและให้ความหมายในคำ โดยถ่ายทอดเสียงจากอักษรจีน 和 [hua⁵] 合 [hah⁸] เป็นภาษาไทย “ฮั่วสะ” แบบไม่สื่อความหมาย จากศึกษาพบว่า อักษรจีนที่ปรากฏในชื่อห้างร้านดังกล่าวเป็นชื่อเขียนในศาสนาเต๋า 和合二仙 (เหอเหอเอ๋อร์เซียน) หรือ 二圣 (เอ๋อร์เซ็ง) ซึ่งเป็นตัวแทนของมิตรภาพที่ยืนยาว ความสมานฉันท์ ความสามัคคี ซึ่งปัจจุบันมีการสื่อความครอบคลุมถึงความรักของคู่รักที่กลมเกลียวมั่นคง การตั้งชื่อภาษาจีนในลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อและความศรัทธาในพื้นที่หลังทางวัฒนธรรมของชาวจีนโพ้นทะเลในเขตบ้านดอนจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีการสรรค่าและเลือกใช้อย่างน่าสนใจและถือเป็นจุดเด่นหนึ่งที่ค้นพบในการศึกษากลวิธีการแปล นอกจากนี้พบว่า กลวิธีการแปลความหมายของคำว่า 商店 (ซังเตี้ยน) หมายถึง “ร้านค้า” (เอียร์ชัย เอี่ยมวรเมธ, 2553, หน้า 948) แปลทับศัพท์และสื่อ

ความหมายภาษาอังกฤษในคำว่า “Store” และถ่ายทอดเสียงเป็นภาษาไทย “สโตร์” ด้วยการใช้คำยืมแบบไม่สื่อความหมายของคำว่า “ร้านค้า”

ตัวอย่างที่ 7

ร้านบ้านดอนตั้งกิมแซ 業農業商生金陳

ใช้ภาษาจีนตัวเต็มและเป็นการอ่านรูปแบบดั้งเดิม คือ จากขวามาซ้าย

รูปแบบอักษรจีนปัจจุบัน คือ 陈金生商业农业 (業農業商生金陳) โดยอ่านจากซ้ายไปขวา

ตัวอย่างที่ 7 เป็นการแปลผสมระหว่างการแปลความหมายและการทับศัพท์ โดยการถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต่จัดเป็นภาษาไทยแบบไม่สื่อความหมาย คือ “ตั้งกิมแซ” 陳 [dang⁵] 金 [gim¹] 生 [sen¹] และให้ความหมาย 商業 (ซังเย่) หมายถึง “กิจการค้า ธุรกิจ” (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2553, หน้า 948) 農業 (หนงเย่) หมายถึง “การเกษตร การกสิกรรม” (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2553, หน้า 790) เป็นการให้ความหมายกว้างไปแคบโดยแปลความหมายเพียง “ร้าน” โดยรวบเอาความหมาย “กิจการค้า ธุรกิจ การเกษตร การกสิกรรม” ไว้ด้วยกันเนื่องจากร้านดังกล่าวเปิดจำหน่ายเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร และเพิ่มคำว่า “บ้านดอน” เพื่อระบุพิกัดที่ตั้งที่ชัดเจน

ประเภทที่ 4 การตั้งชื่อใหม่ รวม 9 ป้าย ดังรายละเอียดในตาราง 1 พบว่า มีลักษณะเด่นของกลวิธีแปล ดังนี้

ตัวอย่างที่ 8

เกี้ยวปลา 香海颜

ใช้ภาษาจีนตัวเต็มซึ่งมีลักษณะเดียวกับอักษรจีนตัวย่อและเป็นการอ่านรูปแบบดั้งเดิมคือ

จากขวามาซ้าย รูปแบบอักษรจีนปัจจุบัน คือ 颜海香 (香海颜) โดยอ่านจากซ้ายไปขวา

ตัวอย่างที่ 8 เป็นการตั้งชื่อใหม่ในภาษาไทยที่สื่อความหมายโดยตรงของวัตถุประสงค์ในกิจการ คือ ร้านขายก๊วยเตี๋ยวเกี้ยวปลา แต่ถึงแม้ว่าจะเป็นการตั้งชื่อใหม่ก็ยังคงความหมายที่สัมพันธ์กันกับความหมายของคำในภาษาจีนคือ 海 (ไห่) จากความหมายเต็มในคำว่า 海鲜 (ไห่เซียน) หมายถึง “อาหารทะเล ของทะเล” (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2553, หน้า 398) และ 香 (เซียง) หมายถึง “หอม เจริญอาหาร” (เจียรชัย เอี่ยมวรเมธ, 2553, หน้า 1207) ซึ่งในภาษาจีน 香 ยังสื่อความหมายถึงการกระทำที่ชื่นชอบ กระทั่งวางมือไม่ได้ ได้รับความสนใจ ได้รับการยอมรับ เช่น 吃香 (ชื้อเซียง) ที่นอกจากมีความหมาย “เจริญอาหาร” ยังหมายถึงการได้รับการยอมรับอีกด้วย หรือ 书香 (ซูเซียง) หมายถึงผู้มีความรู้เป็นที่ยอมรับ สามารถชี้เฉพาะถึงชาตตระกูลที่ดีมีการศึกษา ดังสำนวนที่ว่า 书香门第 (ซูเซียงเหมินตี้) ดังนั้นป้ายห้างร้านเกี้ยวปลาในคำว่า 海香 (ไห่เซียง) ที่มีความหมายถึงกลิ่นหอมที่มาจากอาหารทะเลแล้วยังมีนัยของรสชาติอาหารทะเล (เกี้ยวปลา) ที่หอมอร่อยเจริญอาหารอีกความหมายหนึ่งด้วย

ตัวอย่างที่ 9

สามชัย 發財張

ใช้ภาษาจีนตัวเต็มและเป็นการอ่านรูปแบบดั้งเดิม คือ จากขวามาซ้าย

รูปแบบอักษรจีนปัจจุบัน คือ 张财发 (發財張) โดยอ่านจากซ้ายไปขวา

ตัวอย่างที่ 9 ป้ายห้างร้านเป็นร้านขายอุปกรณ์ไฟฟ้า แสดงกลวิธีการแปลด้วยการตั้งชื่อใหม่ โดยการถ่ายทอดเสียงคำจากภาษาจีนแต้จิ๋ว โดยเลือกเสียงจากอักษรจีนบางตัวอักษรมาตั้งชื่อให้พ้องกับเสียงคำในภาษาไทย โดยจากการศึกษาพบว่า ทั้งหมดของการเลือกตัวอักษรภาษาจีน 財 [cai⁵] เทียบเคียงกับคำไทย “ชัย” หมายถึง “การชนะ ความชนะ” (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 371) และตั้งชื่อใหม่ที่ไม่มีความหมายเกี่ยวข้องกันระหว่างสินค้าที่จำหน่ายกับป้ายห้างร้าน อีกทั้งภาษาไทยและภาษาจีนแต้จิ๋วก็ไม่มี ความหมายเกี่ยวข้องกันระหว่างเพียงแต่มีความสัมพันธ์กันในการออกเสียง

อภิปรายผล

จากการศึกษาป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทยที่ปรากฏในเขตเมืองบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ป้ายชื่อห้างร้านมีความหลากหลายทางภาษาประกอบด้วยภาษาจีน ภาษาไทย ภาษาอังกฤษในลักษณะสภาวะพหุภาษา สอดรับกับแนวคิดของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548) ที่กล่าวถึงพื้นที่ที่มีการใช้ภาษาหลากหลายอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างคนต่างเชื้อชาติต่างภาษาที่มีการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานและทำธุรกิจการค้าในจังหวัดสุราษฎร์ธานีของชาวจีนโพ้นทะเลตามกลุ่มภาษาจีนถิ่นแต้จิ๋วเป็นกลุ่มหลัก ภาษาจีนฮกเกี้ยน ตามลำดับ ตรงกับงานการศึกษาชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยของ Pan (2008) ป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทยที่ปรากฏในเขตเมืองบ้านดอนมีภาษาปรากฏหลากหลายและกลวิธีการแปลที่พบจากการศึกษาเป็นไปตามการศึกษาของ กนกพร นุ่มทอง (2563) กล่าวคือ กลวิธีการแปลหลัก 4 ประเภท คือ 1. การแปลทับศัพท์ (การแปลทับเสียง) ประกอบด้วย 1.1 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยแบบไม่สื่อความหมาย 1.2 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยแบบสื่อความหมาย 1.3 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยแบบไม่สื่อความหมายและเพิ่มคำ 1.4 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยแบบสื่อความหมายและเพิ่มคำ 1.5 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนฮกเกี้ยนเป็นภาษาไทยแบบไม่สื่อความหมาย และ 1.6 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนฮกเกี้ยนเป็นภาษาไทยแบบสื่อความหมาย แสดงให้เห็นถึงที่มาของการจัดทำป้ายของกลุ่มชาวจีนโพ้นทะเลที่ใช้กลวิธีการถ่ายทอดเสียงภาษาจีนถิ่นแยกตามกลุ่มภาษาพูดภาษาถิ่นแต้จิ๋วเป็นกลุ่มหลักและภาษาถิ่นฮกเกี้ยนเป็นกลุ่มรองตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบการเพิ่มคำเพื่อให้เกิดความหมายที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และในการถ่ายทอดเสียงภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยแบบไม่สื่อความหมายในกลวิธีการแปลชื่อเฉพาะ พบว่า มีการใช้ชื่อตัวละครจากเรื่องสั้น “เงินเซิง” ในวรรณกรรมจีนสมัยราชวงศ์ซิง “เรื่องประหลาดจากห้องหนังสือ” ที่มีความเกี่ยวข้องกับยา โดยมีชื่อในภาษาจีนแต้จิ๋วว่า “จิงแซ” 真 [zing¹] 生 [sén¹] และร้านขายยาดั้งเดิมในเขตบ้านดอนหลายร้านที่ประกอบด้วยคำว่า “...ตั้ง” ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นห้างร้านอื่นๆ เช่น ร้านขายของชำ ร้านขายวัสดุก่อสร้าง 2. การแปลความหมาย ที่มีการแปลคำทางวัฒนธรรม คติความเชื่อ จากภาษาจีนมาเป็นภาษาไทย ดังตัวอย่างที่ 4 “เทพทวิ” เป็น 鬆 [song⁵] 發 [huè⁴] 3) การแปลผสมระหว่าง การแปลความหมายและการทับศัพท์ประกอบด้วย 3.1 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยและให้ความหมายในคำ 3.2 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยให้ความหมายกว้างไปแคบและเพิ่มคำ 3.3 การใช้ชื่อเฉพาะจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยให้ความหมายในคำหรือเพิ่มคำ และ 3.4 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยให้ความหมายในคำและเติมคำ โดยในประเภทนี้มีประเด็นที่

น่าสนใจ คือ การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยและให้ความหมายในคำ “ฮั่วฮะสโตร” 和合商店 (เหอเหอซังเตียน) ที่มีลักษณะเด่นของการใช้ชื่อเฉพาะทางคติความเชื่อในศาสนาเต๋าแล้ว ถ่ายทอดเสียงภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นภาษาไทยและให้ความหมายในคำโดยใช้กลวิธีการใช้คำยืม ซึ่งเป็นผล การศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาวิธีการแปลของนักวิชาการในแวดวงวิชาการภาษาจีนหลายท่าน โดยเห็นได้ชัดในงานวิจัยของ วิไล ลิมถาวรานันต์, และดารณี มณีลาภ (2565) และงานการศึกษาภูมิทัศน์ เชิงภาษาศาสตร์ภาษาจีนและกลวิธีแปลชื่อธุรกิจร้านค้าในจังหวัดเชียงใหม่ ของ กรวรรณ พรหมแย้ม (2565) รวมถึงงานการศึกษาลักษณะและกลวิธีการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายใต้ภาพจากภาษาจีน เป็นภาษาไทยของศิริสวายนิจ ของ ธัชพล พงศ์ประสิทธิ์, และเกวลี เพชรทิพย์ (2564) ที่กล่าวถึงกลวิธี การแปลที่มีการตัดคำและการเพิ่มคำรวมถึงการแทนที่ โดยจะเห็นได้จากตัวอย่างที่ 3 5 7 เป็นต้น ที่มีการ เติมคำ ตัดคำ ในกลวิธีการแปลเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของความหมายมากยิ่งขึ้น และ 4. การตั้งชื่อใหม่ ประกอบด้วย 4.1 การตั้งชื่อใหม่โดยใช้เสียงจากภาษาไทย 4.2 การตั้งชื่อใหม่โดยไม่มี ความหมายเดิม เกี่ยวข้อง 4.3 การตั้งชื่อใหม่และเติมคำ 4.4 การตั้งชื่อใหม่โดยความหมายที่สัมพันธ์กัน และ 4.5 การตั้ง ชื่อใหม่โดยการถ่ายทอดเสียงคำจากภาษาจีนแต้จิ๋ว นอกจากนี้ ยังพบว่าป้ายชื่อห้างร้านภาษาจีน-ภาษาไทย ที่ปรากฏในเขตเมืองบ้านดอนมีประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาเพิ่มเติมคือการใช้ชื่อเฉพาะและการใช้คำ จากภูมิหลังในคติความเชื่อ วัฒนธรรม และวรรณกรรม เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิธีการแปลชื่อห้างร้านภาษาจีนในเขตเมืองบ้านดอนจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า กลวิธีการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยมีการแปลถ่ายทอดไปมาระหว่างกัน โดยสามารถตั้ง ข้อสังเกตได้ว่า มีความสัมพันธ์ในภูมิหลังทางคติความเชื่อ ชื่อเฉพาะจากวรรณกรรมหรือบุคคลสำคัญ มาเป็นรูปแบบหนึ่งในการแปล ดังตัวอย่างร้านขายยาจึงแซตั้งเป็นชื่อเฉพาะจากเรื่องสั้น 《真生》 (เจินเซิง) ในวรรณกรรมจีนสมัยราชวงศ์ชิง “เรื่องประหลาดจากห้องหนังสือ” และมีความเกี่ยวข้องกับ เรื่องสำหรับลับ ร้านเทพทวิจากอักษรจีน 鬆發 (ซ่งฟา) ในภูมิหลังคติความเชื่อเกี่ยวกับต้นไม้สำคัญของ ศาสนาเต๋า ร้านฮั่วฮะสโตรจากชื่อบุคคลสำคัญเทพเซียนในศาสนาเต๋า 和合 (เหอเหอ)

ข้อเสนอแนะ

การศึกษากลวิธีการแปลชื่อห้างร้านภาษาจีนในเขตเมืองบ้านดอนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ยังมี พื้นที่ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่พบจาก การศึกษานี้ รวมถึงการศึกษากลวิธีการแปลชื่อเฉพาะในลักษณะอื่นที่มีขอบเขตกว้างกว่าป้ายชื่อ ห้างร้านในพื้นที่ที่มีชาวจีนโพ้นทะเลอาศัยอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี อีกทั้งยังสามารถขยายขอบเขต การวิจัยไปยังชุมชนชาวจีนโพ้นทะเลหรือชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีกลุ่มภาษาจีนถิ่นแยกตามกลุ่มภาษา พูดต่างๆ ในถิ่นฐานที่ต่างไปจากการศึกษาวิจัยนี้

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนเงินรายได้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ประจำปีงบประมาณ 2566 รหัสโครงการ ICS6603022S ขอขอบคุณไมตรีจิตของนักศึกษารายวิชาการแปลไทย-จีน ในการร่วมกันลงพื้นที่เก็บข้อมูลขั้นต้น นอกจากนี้ ขอขอบคุณอาจารย์นพวรรณ เมืองแก้ว ในการอนุเคราะห์ตรวจภาษาไทยจนทำให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร นุ่มทอง. (2563). **ทักษะการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษา
ตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กรวรรณ พรหมแย้ม. (2565, มกราคม-เมษายน). การศึกษาภูมิทัศน์ทางภาษาศาสตร์ด้านภาษาจีน
และกลวิธีการแปลชื่อธุรกิจร้านค้าในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่. **วารสาร
มนุษยศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**, 23(1), 209-230.
- ชานนท์ เชาว์จิรพันธุ์, และนพพร ปัจจัยคุณธรรม. (2562, มกราคม - เมษายน). การศึกษากลวิธีการ
แปลชื่อร้านค้าภาษาจีนเป็นภาษาไทยในเขตสาทร กรุงเทพมหานคร. **วารสารวิชาการ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี**, 2(2), 54-65.
- ธัชพล พงศ์ประสิทธิ์, และเกวลี เพชรทิพย์. (2564, กรกฎาคม-ธันวาคม). การศึกษาลักษณะและ
กลวิธีการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายใต้ภาพจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยของซีรีส์วายจีน:
กรณีศึกษาซีรีส์วายจีนเรื่อง “ร้านนักรักเสพติด”. **วารสารจีนศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**, 14(2), 265-306.
- เกียรติชัย เอี่ยมวรเมธ. (2553). **พจนานุกรมจีน-ไทย ฉบับใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 24-25)**. กรุงเทพฯ:
ธนศวร พรินต์ติ้ง.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พิชัย แก้วบุตร, และนพวรรณ เมืองแก้ว. (2563, กรกฎาคม-ธันวาคม). ป้ายและชื่อธุรกิจการค้า
ในท่าอากาศยานนานาชาติ สุราษฎร์ธานี: การศึกษาตามแนวภูมิทัศน์เชิงภาษาศาสตร์.
วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 11(2),
225-251.
- เมฆม สอดส่องภุช. (2555, กรกฎาคม-ธันวาคม). การสำรวจและการศึกษาวิเคราะห์ชื่อร้านค้า
ภาษาจีนของชาวไทยเชื้อสายจีน ในเขตอำเภอเมืองอุบลราชธานี. **วารสารศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี**, 8(2), 59-89.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2566, 15 สิงหาคม). **ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและประกาศ
ราชบัณฑิตยสถาน เรื่อง กำหนดชื่อประเทศ ดินแดน เขตการปกครอง และเมืองหลวง**.
สืบค้น พฤศจิกายน 20, 2566, จาก
<https://www.orst.go.th/pdfs/web/viewer.html?file=/FILEROOM\CABROYINWEB\DRAWER002\GENERAL\DATA0002\00002408.PDF>.
- วิไล ลิ้มถาวรานันต์, และดารณี มณีลาภ. (2565, พฤษภาคม-สิงหาคม). กลวิธีการแปลคำศัพท์ทาง
วัฒนธรรมจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยในเรื่อง ร้านน้ำชา บทละครพูด 3 องก์ ของเหลาเส่อ.
วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 30(2), 223-250.
- สกินเนอร์, จี. วิลเลียม. (2564). **สังคมจีนในประเทศไทย: ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์**
(พิมพ์ครั้งที่ 3) (พรณี ฉัตรพลรักษ์, และคนอื่นๆ, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: มติชน.

- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2543). **เกณฑ์การถ่ายถอดเสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักษรวิธีไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). **ภาษาในสังคมไทย: ความหลากหลายการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Google Maps. (2024). **แผนที่ตลาดน้ำบ้านดอน อำเภอมืองสุราษฎร์ธานี**. สืบค้น พฤศจิกายน 20, 2566, จาก https://www.google.co.th/maps/place/ตลาดนัดตลาดน้ำบ้านดอน/@9.1341397,99.3120842,835m/data=!3m2!1e3!4b1!4m6!3m5!1s0x305406f2ff3ff5fb:0xde89b021d3b20d1b!8m2!3d9.1341344!4d99.3146591!16s%2F%2F11c46f4ws9?hl=th&entry=ttu&g_ep=EgoyMDI0MTIxMS4wKXMDSoASAFQAw%3D%3D.
- Jia, P., & Bai, Z. (2020). **A New Perspective on Religious Research in China: Enlightenment from New Language Literature**. Beijing: Religious and Cultural Press. (In Chinese)
- Pan, S. (2008). **A Study on the History of the Associations of Ethnic Chinese in Thailand**. Doctoral Dissertation, Xiamen University. (In Chinese)
- Pu, S. (1992). **A Complete Collection of Vernacular Strange Stories from a Chinese Studio**. Shanghai: Shanghai Classics Publishing House. (In Chinese)
- Zheng, Z. (2005, September). On the Chinese Community and Religions in Thailand. **Journal of Huaqiao University (Philosophy Social Sciences)**, 23(4), 30-37. (In Chinese)